

**Lausunto Loimaan kaupungille nuorisovaltuuston
valtuustopaikasta**

14.4.2020

Loimaan nuorisovaltuuston pyynnöstä lausumme Loimaan kaupungille nuorisovaltuuston valtuustopaikasta seuraavaa.

Kuntalaissa (410/2015, 26§) nuorisovaltuuston vaikutusmahdollisuuksista määritellään seuraavaa: "Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa." Kuntalaissa kirjatut edellytykset eivät toteudu, jos nuorisovaltuusto ei saa itse valita, mihin asioihin ja missä valmistelun vaiheessa se ottaa kantaa.

Kuntaliitto katsoo hallintosääntömallissaan (Suomen Kuntaliitto 2016, 94§), että nuorisovaltuuston edustajan puhe- ja läsnäolo-oikeus sekä valtuustossa että muissa toimielimissä on tarkoituksenmukaista. Edustusta kaupunginvaltuustossa perustellaan seuraavasti: "Nuorisovaltuuston edustajan läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston kokouksessa olisi perusteltua siksi, että alle 18-vuotiailla ei ole äänioikeutta kuntavaaleissa eikä vaalikelpoisuutta, eivätkä he siten voi äänestää oman ikäryhmänsä edustajaa valtuustoon."

Yhdymme Kuntaliiton näkemykseen asiassa. Puhe- ja läsnäolo-oikeus on keskeinen vaikuttamisen väline, jolla kunta voi mahdollistaa vuoropuhelun nuorisovaltuutettujen ja kaupunginvaltuutettujen välillä. Samalla se parantaa tiedonkulkua sekä nuorten vaikutusmahdollisuuksia. Puhe- ja läsnäolo-oikeutta voidaan rajata siten, että läsnäolo-oikeutta ei ole silloin kun asian käsittelyyn liittyy salassa pidettäviä tietoja. Loimaalla nuorisovaltuustolle on myönnetty läsnäolo-oikeus kaupunginvaltuuston kokouksiin. Tämä ei kuitenkaan tarjoa aitoa vaikutusmahdollisuutta, vaan nuoria on myös kuunneltava päätöksenteossa.

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry. suosittaa nuorisovaltuuston edustajan nimeämistä kaupunginvaltuustoon puhe- ja läsnäolo-oikeudella. Ehdotamme Loimaan kaupungin hallintosäännön 92§ Läsnäolo kokouksessa muutettavan nuorisovaltuustoa koskevan virkkeen seuraavaan muotoon: "Nuorisovaltuusto voi nimetä valtuuston kokoukseen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa." On tärkeää, että nuorisovaltuustolla on mahdollisuus tuoda esille myös nuorten näkemykset päätöksenteossa, eikä vain seurata kokousta.

Helsingissä 14.4.2020

Oscar Lindvall
osallisuusasiantuntija
Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry.